

Αθήνα 16-7-97

Αγαπητέ μου κύριε Πρωθυπουργέ, (αγαπητέ το κύριε),

όταν ειδωθήκαμε για τριάντα δευτερόλεπτα στο αεροδρόμιο του Παρισιού, προφτάσατε να μου περάσετε ένα μήνυμα για την ανάγκη να "κοιτάζουμε πρώτα τον πολιτισμό".

Με αφορμή αυτό το περιστατικό σας γράφω τώρα αυτό το γράμμα, διότι ο πολιτισμός στο Παρίσι, όσον αφορά την Ελλάδα, δεν πάει καθόλου καλά.

Εκεί που όλες οι πρεσβείες έχουν τουλάχιστο έναν πολιτιστικό ακόλουθο, (μαζί με τον στρατιωτικό, εμπορικό, εκπαιδευτικό κτλ) και μερικές μάλιστα, όπως η Βουλγαρία, διαθέτουν και δύο, εμείς, στη δική μας πρεσβεία στο Παρίσι, εδώ και εικοσιπέντε χρόνια, απαξιούμε να τοποθετήσουμε έναν άνθρωπο που να πληροί αυτή την οργανική και θεσμοθετημένη θέση.

Ο υπουργός των Εξωτερικών και φίλος μου Θεόδωρος Πάγκαλος όταν μου έκανε την τιμή να με τοποθετήσει στη θέση του πρεσβευτή στην Ουνέσκο, μου είπε επι λέξει ότι "σε στέλνω περισσότερο σαν πολιτιστικό εκπρόσωπο της χώρας μας" παρά σαν πρεσβευτή. Πράγμα που ασμένως το δέχτηκα.

Όμως μετά περίπου ένα χρόνο θητείας μου στην Ουνέσκο διαπιστώνω ότι οι αρμοδιότητες στην Ουνέσκο, όσον αφορά τον ίδιο τον πολιτισμό, είναι αρκετά περιορισμένες κι εκείνο που λείπει δραματικά είναι ένας *conseiller culturel* της πρεσβείας. (Οχι *attache culturel*, που είναι διαφορετικό).

Δρομολόγησα αυτό το αίτημα μέσω του υπουργείου μου εδώ κι ένα εξάμηνο και παράλληλα την διαπιστωμένα καλή θέληση του υπουργού, ακόμα η προσπάθεια δεν τελεσφόρησε διότι σκοντάφτει φαίνεται πάνω στη μη κατανόηση του ζωτικού αυτού ελλείμματος από τους υφισταμένους του.

Τα τελευταία νέα είναι ότι θα μπορούν να καλύψουν τη σχετική δαπάνη με βάση τον προϋπολογισμό του '98, αλλά δεν σκοπεύουν να στείλουν έναν *conseiller culturel*, αλλά κάποιον με σύμβαση έργου για ένα χρόνο, πράγμα εκτός από υποβιβαστικό για το συγκεκριμένο πρόσωπο (πρόκειται για τον κ. Γιώργο Χειμωνά), δεν λυνει και κανένα πρόβλημα. Πιστεύω ότι συμφωνείτε μαζί μου ότι ο πολιτισμός δεν είναι εργολαβία που ανατίθεται έτσι. Κυρίως όταν εκκρεμούν τεράστια προβλήματα όπως η επαναδιαπραγμάτευση της μορφωτικής συμφωνίας Ελλάδος-Γαλλίας που θα γίνει τον Οκτώβριο και όπου θα πρέπει να διεκδικήσουμε την δημιουργία ελληνικού σχολείου από τους Γάλλους, την επανένταξη της αρχαίας και της νέας ελληνικής γλώσσας στα σχολεία όπως το δικαιούμεστε μέσα στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ήδη η κυρία Ζακελίν ντε Ρομιγύ και ο αρμόδιος του γαλλικού υπουργείου παιδείας βρίσκονται στο πλευρό μας) και τόσα άλλα κορυφαία θέματα. Ποιος θα τα κάνει αυτά; Ένας που βρίσκεται με "ανάθεση έργου" από του χρόνου; Η ένας πρέσβης που συνταξιοδοτείται το χειμώνα, άρα είναι στο τέλος της καριέρας του; Η εγώ που η θέση μου στην Ουνέσκο δεν μου επιτρέπει να ασχοληθώ με τέτοια ζητήματα; Το πρόσωπο που θα τα διαπραγματευτεί πρέπει να είναι περιβεβλημένο με την ανάλογη αίγλη και για τους Γάλλους μετράει το *conseiller culturel*.

Η παράκλησή μου είναι όπως εξαντλήσατε στο μετρο του δυνατού τη δική σας επιρροή για να έρθει ο πολιτιστικός σύμβουλος στην πρεσβεία, σαν πολιτιστικός σύμβουλος. Δεν είναι διόλου οικονομικό το θέμα. Ο ίδιος ο κ. Χειμωνάς δέχεται και (αμισθί) να αφήσει το πανεπιστήμιο και να έρθει από την 1η Σεπτεμβρίου, προκειμένου να μη χάσουμε κι άλλο πολύτιμο χρόνο. Όμως πρέπει να υπάρχει ένα χαρτί από το υπουργείο που να δικαιολογεί, για το πανεπιστήμιο, την απουσία του, ώσπου να τακτοποιηθεί η τοποθέτησή του από 1ης Ιανουαρίου '98.

Με τον κ. Χειμωνά παραστήκαμε σε πάμπολλες μορφωτικές και λογοτεχνικές εκδηλώσεις στη Γαλλία τον χειμώνα που μας πέρασε, ως συγγραφείς,

που το έργο τους όμως είναι γνωστό στο γαλλόφωνο κοινό, και η εντύπωση που κάναμε μαζί ήταν σπουδαία. Ένα ακαταμάχητο δίδυμο. Καταλαβαίνετε λοιπόν πόσα πράγματα μπορούμε να κάνουμε όταν εκείνος έχει μέσω πρεσβείας το σκέλος του πολιτισμού κι εγώ μέσω Ουνέσκο τη δυνατότητα της διεθνοποίησής του.

Οι Έλληνες του Παρισιού (Γαβράς, Κόκκος, Ρανίο, κτλ), καθώς και οι εξέχοντες, οι σημαντικοί που αποτελούν μέρος του κορμού της γαλλικής επιστήμης (Αβραμέας, Νικολαΐδης κτλ) και που η Γαλλία τους τιμά όταν η Ελλάδα τους αγνοεί εκλήθησαν και με συγκίνηση απάντησαν στο κάλεσμα μου και θέλουν να δουλέψουν μαζί μας, γνωρίζοντας κι εμένα και τον Χειμωνά, για να συγκροτηθεί καλύτερα το ελληνικό σώμα σε ολόκληρη τη Γαλλία χωρίς εθνικιστική χροιά, ώστε να παρουσιαστεί το σημερινό πρόσωπο της Ελλάδας μέσα από σωστά οργανωμένες συγκυρίες. (Παρούσα στις συγκεντρώσεις αυτές που γίνονταν το πρώτο σάββατο κάθε μήνα ήταν και η Νάσυ Μαλαγαρδή).

Με σας πρωθυπουργό και τον κ. Πάγκαλο υπουργό ΥΠΠΕΞ, αν δεν γίνει τώρα αυτό, το να αποκτήσει δηλαδή η χώρα μας *conseiller culturel*, σίγουρα ποτε δεν θα γίνει. (Με τον Γιώργο Χειμωνά που με βοήθησε ανεπίσημα το πρώτο εξάμηνο της θητείας μου, μπορούμε να συνεργαστούμε θαυμάσια.)

Αυτό είναι το αίτημα ή η παράκληση.

Δικός σας, από παλιά, τώρα και πάντα
Βασίλης Βασιλικός

